

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJA PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPŠ
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 35 (5729)
24.
MARTS
CETURTDIENA,
1988. GADS
Maksā 3 kap.

Sociālistiskās sacensības uzvarētāji

Brigadiere

JANINA RINČA strādā Raiņa kolhozā par fermu brigadieru. Viņas pārziņā nodotas divas fermas Raudavkā — slaucamo govju un ataudzējamo telišu. Darbs — no sešiem rītā līdz vēlam vakaram. Aizvadītajā gadā Janīnas Rinčas vadītajās fermās sasniegti labi rezultāti. Slaucamo govju fermā no vienas Latvijas brūnās izslaukts vidēji 5241 kilograms piena. Teltēm arī labi dzīvsvara pieaugumi.

Galvenais ir cilvēki, viņu pašreizējā attieksme pret darbu, — stāsta J. Rinča. — Te vispirms jāmin Anna Aleksandra, Slaucēja, kura gan kolhozā, gan rajonā ierindojas labāko vidū. Slaucēja Anna Kizlo apbalvota ar III pakāpes Darba Slavas ordeni. Komjauniešu Helēna Ļutinska ieņēma trešo vietu rajona sociālistiskajā sacensībā. Teicami strādā arī Janīna Jutoveca. Savu ieguldījumu dod arī maiņas slaucēja Veronika Vucena, gani Anna un Staņislavs Ļutinski, kuri tāpat ir starp labākajiem rajonā. Jāuzteic sargs Marija Ļutinska, lopbarības pievedējs Ivans Bogdanovs. Telišu fermā sekmīgi strādā Anna Vucāne un Valentīna Utināne, lopbarības pievedējs Aleksandrs Kručāns.

Fermas brigadiere gādā par jauno maiņu. Ziemā fermā govju mehanizētās slaukšanas operatores lemaņās apgūst Aizkalnes apgādīgās skolas skolnieces, bet vasarā mēnesi strādā praktisku darbu.

ATTELĀ: Janīna Rinča.

J. SILICKA teksts un foto

Valsts agrorūpnieciskās komitejas sistēmas darbinieku Vissavienības sociālistiskajā sacensībā 1987. gadā par uzvarētājiem atzīti: Preiļu rajona Dzerzinska kolhoza pirmā kompleksā brigāde, apbalvota ar PSRS Valsts agrorūpnieciskās komitejas un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības Centrālās komitejas Goda vimpeli un naudas prēmiju:

kolhoza «Nākotne» ataudzējamo telišu kopēja Veneranda Vaivode; Raiņa kolhoza nobarojamo liellopu kopējs Pēteris Buks; Ļeņina kolhoza kombainieris Andrejs Suņeps. Viņi apbalvoti ar PSRS Valsts agrorūpnieciskās komitejas un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības Centrālās komitejas Goda diplomiem un naudas prēmijām.

Lopkopības fermu rajona sociālistiskajā sacensībā par uzvarētājiem atzīti:

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» Duntišķu fermas kolektīvs (vadītāja Jevdokija Vorobjova), no vienas melnraibās govīs izslaukti vidēji 6376 kilogrami piena;

Raiņa kolhoza Raudavkaš fermas kolektīvs (vadītāja Janīna Rinča), no vienas Latvijas brūnās govīs izslaukts vidēji 5241 kilograms piena, kāpinājums — 560 kilogrami;

ataudzējamo telišu fermu grupā kolhoza «Zelta vārpa» Silavu fermas kolektīvs (fermas vadītājs Pēteris Skrūzmanis), vidējie diennakts piesvari — 729 grami;

nobarojamo liellopu fermu grupā kolhoza «Krasnij Oktjabrj» Reinieku fermas kolektīvs (vadītāja Nina Cvetkova), vidējie diennakts piesvari — 876 grami;

sivēnu ieguves fermu grupā Oškālna kolhoza Lielojuru fermas

kolektīvs (vadītāja Janīna Lāce), no vienas pamata sivēnmātes iegūti 10,1 sivēns;

nobarojamo cūku fermu grupā kolhoza «Nākotne» Lipušķu fermas kolektīvs (vadītāja Veronika Vilcāne), vidējie diennakts piesvari — 575 grami;

putnu gaļas ražošanas posmu grupā M. Gorkija kolhoza Ošupes fermas Marijas Gutānes vadītais posms, viena putna vidējais svars — 1757 grami;

aitkopju posmu grupā Oškālna kolhoza posms, kuru vada Janīna Vaivode, no vienas aitas iegūti vidēji 3,2 kilogrami vilnas.

Sie kolektīvi apbalvoti ar ceļošajiem vimpeliem, rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

Par autovadītāju rajona sociālistiskās sacensības uzvarētājiem atzīti un ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām apbalvoti:

kolhoza «Sīlūkals» šoferis Vitolds Vaivods (41105 tonnkilometri); Aglonas padomju saimniecības šoferis Aivars Indriķovs (39300 tonnkilometri);

kolhoza «Sarkanā ausma» šoferis Juris Cišs (36680 tonnkilometri).

Govju mehanizētās slaukšanas operatoļu rajona sociālistiskajā sacensībā par uzvarētājiem atzīti:

PAR AUGSTĀKO IZSLAUKUMU NO GOVS (LATVIJAS BRŪNĀS)

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» slaucēja Veronika Smeikste, iegūti 5328 kilogrami piena no govīs;

Raiņa kolhoza slaucēja Anna Aleksandroviča, iegūti 5323 kilogrami piena no govīs;

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» slaucēja Anisija Kirilova, iegūti 5282 kilogrami piena;

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» slaucēja Marija Lazareva, iegūti 6457 kilogrami (no melnraibajām govīm).

PAR AUGSTĀKO KĀPINĀJUMU PIENA IEGUVE

Suvorova kolhoza slaucēja Anna Kudrjašova, izslaukts 4241 kilograms piena no govīs, kāpinājums — 978 kilogrami;

K. Marksa kolhoza slaucēja Vera Poplavska, izslaukti 4102 kilogrami, kāpinājums — 867 kilogrami;

Raiņa kolhoza slaucēja Helēna Ļutinska, izslaukti 5235 kilogrami, kāpinājums — 863 kilogrami;

PAR AUGSTĀKO IZSLAUKUMU NO PIRMPIENĒM

Ļeņina kolhoza slaucēja Anna Romanovska, iegūti 5883 kilogrami piena no govīs;

Ļeņina kolhoza slaucēja Natālija Klindžāne, iegūti 5117 kilogrami piena no govīs;

Ļeņina kolhoza slaucēja Karlina Vaivode, iegūti 5092 kilogrami piena no govīs;

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» slaucēja Uļjana Amosova, iegūti 6407 kilogrami (no melnraibajām govīm).

Slaucējas apbalvotas ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

Lopkopju rajona sociālistiskajā sacensībā par uzvarētājiem atzīti:

GANĀMPULKA ATRAŽOŠANAI AUDZĒJAMO TELIŠU KOPEJU GRUPA

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» lopkope Tekla Tuča, sasniegts diennakts dzīvsvara pieaugums teltīm — 915 grami;

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» lopkope Tekla Meluškāne, sasniegts dzīvsvara pieaugums — 908 grami;

Suvorova kolhoza lopkopji Jevdokija Kudrjašova un Mihails Kudrjašovs, sasniegts diennakts dzīvsvara pieaugums — 685 grami;

NOBAROJAMO LIELLOPU KOPEJU GRUPA

Raiņa kolhoza lopkopis Pēteris Buks, sasniegts diennakts dzīvsvara pieaugums vienam liellopam — 1040 grami;

kolhoza «Sarkanā ausma» lopkope Taisija Grigorjeva, sasniegts diennakts dzīvsvara pieaugums — 911 grami;

kolhoza «Zelta vārpa» lopkope Veneranda Grudinska, sasniegts diennakts dzīvsvara pieaugums — 818 grami;

SIVĒNMĀSU KOPEJU GRUPA

kolhoza «Nākotne» cūkkope Veronika Podskocēja, no vienas sivēnmātes iegūts vidēji 12,1 sivēns;

kolhoza «Sarkanā ausma» cūkkopis Valērijs Rožāns, no vienas sivēnmātes iegūts vidēji 11,1 sivēns;

Oškālna kolhoza cūkkopji Jeļena Ancāne un Pēteris Ancāns, no vienas sivēnmātes iegūts vidēji 11,1 sivēns;

NOBAROJAMO CŪKU KOPEJU GRUPA

K. Marksa kolhoza cūkkope Marija Kivriņa, diennakts dzīvsvara pieaugums — 614 grami, valstij pārdoti 1135 centneri gaļas;

Kirova kolhoza cūkkope Antoņina Upeniece;

kolhoza «Vārkava» cūkkopes Anna Ivanova un Daša Sparāne.

Uzvarētāji apbalvoti ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

MĀKSLIGĀS APSEKĻOŠANAS TEHNĪKU RAJONA SOCIĀLISTISKAJĀ SACENSĪBĀ PAR UZVARĒTĀJIEM ATZĪTI:

dzīvnieku mākslīgās apseklāšanas stacijas tehniķe apseklotāja Lidija Senkova (iegūti 88 teli no 100 govīm);

kolhoza «Rīts» tehniķe apseklotāja Nina Stēpanova (iegūti 87 teli no 100 govīm);

dzīvnieku mākslīgās apseklāšanas stacijas tehniķis apseklotājs Jūlijs Surgunts (iegūti 81 teli no 100 govīm).

Uzvarētāji apbalvoti ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

ZIRGKOPJU RAJONA SOCIĀLISTISKAJĀ SACENSĪBĀ PAR UZVARĒTĀJIEM ATZĪTI:

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» zirgkopis Evalds Vibornais;

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» zirgkopis Adolfs Babris; kolhoza «Dzintars» zirgkopis Jāzeps Mukāns.

Uzvarētāji apbalvoti ar agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

PIENA SAVĀCEJU RAJONA SOCIĀLISTISKAJĀ SACENSĪBĀ PAR UZVARĒTĀJIEM ATZĪTI:

Aglonas padomju saimniecības piena savācēja Reģina Maļuhina;

Suvorova kolhoza piena savācēja Marija Bergmane;

kolhoza «Vārkava» piena savācēja Reģina Cakule.

Uzvarētāji apbalvoti ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

GANU RAJONA SOCIĀLISTISKAJĀ SACENSĪBĀ PAR UZVARĒTĀJIEM ATZĪTI:

kolhoza «Krasnij Oktjabrj» gani Jānis Lepers un Jegors Kitovs (no vienas melnraibās govīs izslaukti sezonā vidēji 3525 kilogrami piena);

Raiņa kolhoza gani Anna Ļutinska un Staņislavs Ļutinski (no govīs sezonā izslaukti vidēji 2993 kilogrami piena);

Raiņa kolhoza gani Olga Kukore un Agris Kukors (no govīs sezonā izslaukti vidēji 2884 kilogrami piena);

Ļeņina kolhoza gani Natālija Rubene un Veronika Upeniece (no govīs sezonā izslaukti vidēji 2193 kilogrami piena).

Uzvarētāji apbalvoti ar agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

(Nobeigums 2. lpp.)

● Sociālistiskās sacensības uzvarētāji

(Nobeigums. Sākums 1. lpp.)
 Mehānizatoru rajona sociālistiskajā sacensībā par uzvarētājiem atzīti:
TRAKTORU T-40 UN «BELARUSJ» GRUPA
 kolhoza «Sīlūkals» mehanizators Jāzeps Dūda, izstrādāti 2528 etalonhektāri;
 kolhoza «Krasnij Oktjabrj» mehanizators Josifs Lacko, izstrādāti 2440 etalonhektāri;
 Oškālna kolhoza mehanizators Arnolds Sevelis, izstrādāti 2027 etalonhektāri;

TRAKTORU T-150 UN K-700 GRUPA
 kolhoza «Krasnij Oktjabrj» mehanizators Mihails Borisskis, izstrādāti 3808 etalonhektāri;
 Rušonas padomju saimniecības mehanizators Roberts Somulovs, izstrādāti 3657 etalonhektāri;
 kolhoza «Krasnij Oktjabrj» mehanizators Levs Loginovs, izstrādāti 3602 etalonhektāri;
KĀPURĒŽU TRAKTORU GRUPA
 Rudzātu padomju saimniecības mehanizators Pēteris Grandāns,

izstrādāti 1932 etalonhektāri;
 kolhoza «Krasnij Oktjabrj» mehanizators Aleksandrs Tolstojpajovs, izstrādāti 1926 etalonhektāri;
 kolhoza «Dubna» mehanizators Vladislavs Kļavinskis, izstrādāti 1907 etalonhektāri.
 Mehānizatori apbalvoti ar rajona agrorūpnieciskās apvienības un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas Goda rakstiem un naudas prēmijām.

● Atgriezoties pie publicētā

„Galvenais — bērnu veselība“

Rajona laikraksta «Leņina Karogs» 1988. gada 26. janvāra numurā rubrikā «Skolu dzīve» problēma gaida risinājumu» bija ievietots K. Priediša materiāls «Galvenais — bērnu veselība», kas veidots pēc rajona ārstu un skolotāju tikšanās, kura notika 1988. gada 8. janvārī. Dienas kārtībā bija jautājums «Bērnu veselības aizsardzība».

Autors pareizi saasina jautājumu par neapmierinošu situāciju bērnu veselības nostiprināšanā, to atzīstam arī mēs. Taču autors situāciju aplūko vienpusīgi — kā to vērtē ārsti. Izrādās, ka skolotāji ir vainīgi pilnīgi visur: gan tur, kur fiziskās kultūras stundas notiek koridoros, kur vairs nav vecā parauga skolas soli un pat tur, kur ārsti ierašanās skolā tiek uzskaitīti par nevajadzīgu traucēkli. Neiesaistoties polemikā, gribam pievērst uzmanību tam, ka skolas bez sporta zālēm un ēdnicām projektē un ceļ, ka sliktus solus konstruē ne jau Preiļu rajona skolotāji, bet pavisam citas personas, kas sanitāros un higiēnas parametrus vērtē ārsti. Un būtu labi, ja viņiem šajos jautājumos būtu arī stingrāka pozīcija.

Bet ārstu parādīšanās skolā tiek uzskatīta par notikumu tādēļ, ka diemžēl tikai reti no pedagogiem zina, kurš tad īsti ir skolas ārsts. Jo viņš tik reti viesis mācību iestādē.

Materiālā lasāms secinājums par to, ka skolotāji maz rūpējas par bērnu veselību, ka viņi ne tikai neko nedara tās nostiprināšanā, bet izvelas sev citu formulu «klusēšana — zelts». Taču īstenībā tā nav.

Jau pieminētajā skolotāju sanāksmē arī šīs vēstules autori izvirzīja vairākus jautājumus. Kas saistīti ar trūkumiem bērnu medicīniskajā apkalpošanā, taču K. Priediša rakstā šie jautājumi netika atainoti. Skarsim tikai tos, kas raksturīgi Līvānu skolām.

● Par kādu medicīniskās apkalpošanas kvalitāti gan var būt runa, jo vairāk nekā diviem tūkstošiem Līvānu skolu audzēkņu ir skolas ārsts tikai uz pusslodzi? Kāpēc mēs tā ekonomējam?

● Kāpēc pēdējo gadu laikā skolas ārsts ne reizi nav piedalījies pedagogiskajās sēdēs, kaut gan ir padomes loceklis?

● Kāpēc ielgst skolēnu profilaktiskās apskates, bet skolas vēl decembrī nav saņēmušas sarakstus par tiem bērniem, kuri iedalīti speciālajās grupās?

● Lotti vāji tiek kontrolēti darbapmācības un fiziskās kultūras sanitāri higiēniskie apstākļi.

● Kāpēc tāds «riņķadancis» ar medicīnas māsām skolās?

● Sanitārās audzināšanas darbs Līvānos ir ļoti zemā līmenī. Skolās lekcijas lasa tikai ārste T. Meļņika.

● Kādu profilaksi un ārstēšanu medicīna var ieteikt psihes izmaiņu gadījumā, no kurām cieš gandrīz trešā daļa skolēnu?

● Mūs dziļi uztrauc arī skolotāju veselības stāvoklis, jo viņiem taču jāiztur milzīga nervu un psiholoģiskā slodze.

Notikušo sanāksmi, kura starp citu, bija pirmā par šiem jautājumiem pēdējo desmit gadu laikā, vērtējam kā pozitīvu notikumu, kas rada iespēju turpmāk apvienot pedagogu un medicīniekus. Pēc kritikas sanāksmē jau ir sperti daži praktiski soļi. Bija tikšanās ar Līvānu zonālās slimnīcas galveno ārstu, noskaidroti ceļi Līvānu pilsētas skolēnu medicīniskās apkalpošanas uzturēšanā. Bet tālāko darbu mēs saskatām nevis sacensībā starp medicīni un pedagogiem, sak, kurš kuram vairāk padomu dos un vairāk trūkumu sameklēs, bet veselīga dzīvesveida ieviešanas kompleksas programmas izveidošanā. Ceram, ka nomaļus nepalikis arī partijās, padomju, komjaunatnes, arodbiedrību orgāni, sporta organizācijas.

- A. NIKITOVA,
Līvānu 1. vidusskolas direktore
- I. GRIGORJEVS,
Līvānu 2. vidusskolas direktors
- V. MOROZS,
Līvānu 2. vidusskolas ārpusskolas un ārpusskolas darba organizators

Līvānu stikla fabrikas otrā ceha termosu ražošanas iecirkņa termosu komplektēšanas brigāde divpadsmitās piegādes divu gadu plānu izpildīja pirms termiņa — 1987. gada oktobrī. Kolektīvs, kurā līlākoties strādā sievietes, sekmīgi īsteno arī šī gada sociālistiskās saistības.

ATTEĻA: termosu komplektētāju labākā brigāde (no kreisās): Leonida Jēkabsons, Raisa Driča, Jevdokija Ivanova, Marija Lavrenova, Tatjana Ivanova, Marija Jonikāne, Valentīna Dimitrijeva.

J. SALNAVIESA teksts un foto

● Skolu dzīve

Dabas aizsardzības nedēļa

Mīlestību un saudzīgu attieksmi pret dabu pamatoti uzskata par katru skolēna uzvedības un kultūras līmeņa savdabīgu rādītāju. Tikai tad, ja bērniem dabas aizsardzība būs kļuvusi par pastāvīgu uzvedības normu un domāšanas veida sastāvdaļu, viņi vēlāk, būdami pieauguši, pratis sargāt dabas bagātības un dos savu ieguldījumu dzimtas zemes krāšņuma vairošanā. Sajā sakarā skolai jāīsteno divi svarīgi uzdevumi: jāleaudzina skolēnos mīlestība un saudzīga attieksme pret dabu; jāiesaista skolēni praktiskos pasākumos, kuru mērķis ir saglabāt un vairot dabas bagātības.

Pamatnāšanās par dabas procesiem un to nozīmi cilvēka dzīvē skolēni gust mācību priekšmetu stundās, bet dabas aizsardzības uzdevumu izpratni padziļina pareizi organizēts ārpusklases darbs.

Priekšu astongadīgajā skolā no 10. līdz 17. martam bija organizēta dabas aizsardzības nedēļa. Tās laikā notika zīmējumu konkurss par tematu «Pavasara ziedl» un viktorīna «Daba — tā ir dzimtene, mūsu māja». Sajos pasākumos skolēni piedalījās ar lielu interesi un aizrautību.

17. martā skolā notika arī seminārs rajona bioloģijas skolotājiem — atklāto stundu anatomijā astotajā klasē vadīja Priekšu astongadīgās skolas direktora vietniece Anīta Podziņa. Pēc tam pedagogi un skolēni piedalījās dabas aizsardzības nedēļas noslēguma pasākumā «Sargājot augam». Klātesošajiem tika atgādināti K. Paustovska vārdi, ka mīlestība pret dzimto zemi nav iedomājama bez mīlestības pret dabu, visi varēja iepazīties ar stendiem, kuri informēja par mūsu republikā aizsargajamajiem dabas objektiem, augiem, dzīvniekiem.

Pasākuma gaitā tika uzsvērtas V. I. Leņina tālredzīgās idejas par dabas aizsardzību un dabas resursu saprātīgu izmantošanu, tika atgādināti V. I. Leņina novēlējumi — ar cieņu un saudzību glābt vēstures un kultūras vērtības, ko esam saņēmuši no iepriekšējām paaudzēm. Daba var

būt neizsmelama tikai tadā gadījumā, ja cilvēks pret to izturas saudzīgi, dziļi izzina tās likumus un prasmīgi tos pielieto.

Pārīlecinajamies, ka skolēni labi pazīst mūsu rajona aizsargājamos dabas objektus, vēstures un kultūras pieminekļus. Zēni un meitenes pierādīja, ka viņi izprot, no kā ir atkarīgs, ka uz mūsu galda ir maize un sviests, gaļa un piens, zina, kas nodrošina to, ka mēs elpojam svaigu gaisu un karstā vasaras dienā varam izpeldēties tirā upes ūdenī.

Tika pieminēta arī skarbā realitāte, ka mūsu planētas augu valsts ar katru gadu samazinās, ka tuvu izzušanai ir daudzas dzīvnieku sugas. So procesu apturēt spēji tikai cilvēka saprāts, disciplinēta uzvedība, darbs. Un skolēni pastāstīja, kā viņi strādā kolhoza «Sarkanā ausma» mežu atjaunošanā, kā palīdz mežsaimniekiem. Piemēram, 1987. gada pavasarī dzimta kolhoza norās iestādīts 15000 eglīšu. Jaunie naturālisti rūpējas par savas skolas apkārtnes izdalīšanu. Ar šefu (kolhozs «Sarkanā ausma») palīdzību no Kalsnavas mežu pētīšanas stacijas un no Salaspils botāniskā dārza iegādāti daudzi simti stādu skolas teritorijas apzaļumošanai.

Sarīkojuma ritumā bērnu stāstījumi mīļās ar dzejoļiem par dabu, tika skandētas dziesmas, vijās deju raksti. Priekšnesumu sagatavošanai daudz pūļu, enerģijas un izdomas vēltījuši visi skolas kolektīva locekļi, taču visvairāk pastrādāt nācies skolotājiem Mihailīnai Bukai, Monikai Kivleniecel un dziedāšanas skolotājam Jāzepam Skutelim.

Skolēnu zīmējumu konkursā vislabākos panākumus guva Lilita Vindele, Jolanta Skutele, Sandra Margeviča un Iveta Sliča, par viktorīnas uzvarētājiem kļuva 8., 5. un 7. klases skolēni. Individuāli plašas atbildes uz viktorīnas jautājumiem iesniedza Skaidrīte Pudule un Līga Buka.

Gribu uzsvērt, ka skolā daudz domāts par uzskatāmo agītāciju — ir plakāti par dabas aizsardzību, iekārtoti dažādi stendi, tiek liktas lietā sienas preses iespējas. Bagātīgs materiālu klāsts ir dabas aizsardzībai vēltītajā metodiskajā stūrītī. Te ir daudz literatūras par dabas un pieminekļu aizsardzības problēmām, par jaunākajām atzinām so darbu sfērā, ir lekciju teksti un scenāriji dažādiem pasākumiem. Materiālos orientēties palīdz kartotēka.

Priekšu astongadīgās skolas dabas draugi (viņus vada skolotāja Anīta Podziņa) strādā pārdomāti un mērķtiecīgi. Esmu pārīlecinaāta, ka šeit uzkrātā pieredze var nodert arī citām skolām — lai uzlabotu darbu jaunās paaudzes ekoloģiskajā izglītošanā un audzināšanā.

T. VILCANE,

Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Preiļu rajona nodaļas padomes prezidija priekšsedētāja vietniece

Ja slimo bērns...

Šī gada 10. martā rajona avīzē publicēta informācija «Papildus atvieglojumi strādājošām grūtniecēm un sievietēm, kurām ir mazgadīgi bērni» pilnībā neizskaidro, cik lielu pabalstu maksā bērna saslimšanas gadījumā. Jau sacīto papildinām: slimā bērna kopšanai slimības lapu 100 procentu apmērā apmaksā tikai tām sievietēm, kurām saskaņā ar likumu ir tiesības šo pabalstu sa-

ņemt 100 procentu apmērā. (Tas ir atkarīgs no darba stāža un piederības arodbiedrībai, tātad — pilnas izpēlņas apmērā minēto pabalstu saņem tās sievietes, kuras ir arodbiedrības biedres un kurām nepārtrauktais darba stāžs ir astoņi gadi un ilgāks.) Pārējiem sievietēm šo pabalstu izmaksā samazinātā apmērā.

I. PETROVA,
rajona prokurora vietniece

Par kurināmo

Viens no aktuālākajiem jautājumiem rajonā ir iedzīvotāju apgāde ar kurināmo. Par šo tematu laikraksta lappusēs esam rakstījuši ne reizi vien. Sodien publicējam Dauņavpils starprajonu kurināmā bāzes galvenā inženiera V. Jurčenoka atbildi uz mūsu publikācijām.

Viņš raksta, ka pamatojoties uz Latvijas PSR Ministru Padomes 1987. gada 10. jūnijā apstiprināto nolikumu par kārtību, kādā iedzīvotāji, komunālās saimniecības un citi uzņēmumi jāapgādā ar kurināmo, ciemu un pilsētu Tautas deputātu padomju izpildkomitejām līdz 1. janvārim jāiesniedz saraksti par kurināmā sadali (piešķirto limitu apmērā) atsevišķiem cilvēkiem (pircējiem). Sarakstā atsevišķā ailē jānorāda pamatojums pārdot kurināmo par pazeminātām cenām tiem cilvēkiem, kuriem doti uz to attiecīgi atvieglojumi. Atsevišķā ailē jāpat jānorāda tie cilvēki, kuriem ir priekšrocības saņemt kurināmo no starprajonu kurināmā bāzes noliktavām (Lielā Tevijas kara dalībnieki, vientuļi veci cilvēki, skolotāji, ārsti u. c.).

Līvānu pilsētas izpildkomiteja šādu sarakstus 1987. gadam nebija

iesniegusi. Dauņavpils starprajonu kurināmā bāzes pārdevēja Līvānos, kurai šādu sarakstu nebija, pierakstīja cilvēkus rindā kurināmā saņemšanai pēc saviem ieskatiem, t. i., visus, kuri pie viņas griezās. Un iznāca tā, ka iedalīto fondu visiem, kuri bija izteikuši vēlēšanos pirkt kurināmo, nepietika.

Starprajonu kurināmā bāze ar savu transportu no rezerves fondiem piegādā kurināmo invalīdiem un personālajiem pensionāriem. Pārējiem iedzīvotājiem, ja rajona izpildkomiteja, no savām rezervēm papildus neiedala kurināmo, tas jāgādā pašiem.

Starprajonu kurināmā bāzes administrācija ir pārskatījusi maksu par malkas piegādi no Dauņavpils līdz Līvāniem. Transportēšanas izdevumus turpmāk segs pati bāze. Par malkas piegādi no veikala būs jāmaksā 0.40 rbj. par vienu kubikmetru.

Rit — brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona konference

Sabiedrības un cilvēka veselības vārdā

Ir pagājuši nedaudz vairāk kā divi gadi, kopš mūsu rajonā izveidota brīvprātīgā atturības veicināšanas biedrība. Tās darbību koordinē un vada padomes valde. Patlaban rajonā ir 83 brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas, kurās iesaistīti 1466 biedri, tajā skaitā 452 PSKP biedri un 334 komjaunieši.

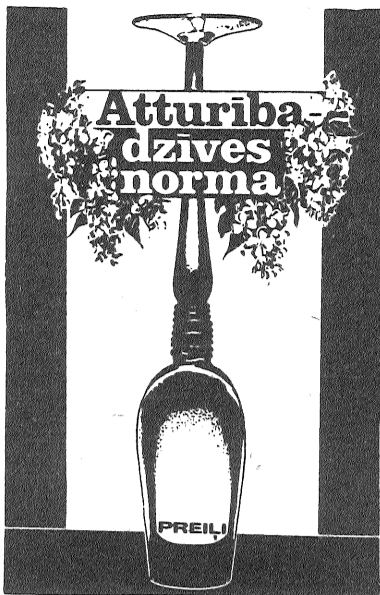
Padomes valdes sēdēs izskatīti jautājumi par pirmorganizāciju veidošanās gaitu Preiļu centrālajā rajona slimnīcā, Līvānu zonālajā slimnīcā, Preiļu kooperatīvajā profesionālā tehniskajā vidusskolā un citos darba kolektīvos. Padomes sēdēs runājām par kolektīvu uzdevumiem alkoholisma apkarošanā un veselīga dzīvesveida nostiprināšanā rajona patērētāju biedrību savienībā, rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā, Dzeržinska kolhozā un «Lauktechnikas» rajona apvienībā.

Kopā ar rajona žūpības un alkoholisma apkarošanas komisiju bijām izbraukuma sēdē Aglonas ciemā, uz klausījām vadošo darbinieku un sabiedrisko organizāciju pārskatu par veiktajiem pasākumiem. 1987. gada novembrī kopā ar kultūras un sporta kompleksa padomi noorganizējām atturīga un veselīga dzīvesveida propagandas mēnesi. Saucot tal-

kā Preiļu pilsētas deputātus, pārbaudījām pilsētas kultūras iestāžu un sporta zāļu izmantošanu. Rezultātus apkopojām pilsētas Tautas deputātu padomes sēdē. Izdarīta abu Preiļu vidusskolu 4. — 11. klašu audzēkņu aptauja «Brīvais laiks, un kā tu to izmanto?». Divdesmit četros kolektīvos 834 cilvēki aizpildīja sabiedriskās domas izpētes anketu, kurā bija skarta cīņa pret žūpību un alkoholismu. Rezultātus apkopojām pagājušā gada maijā sarunā pie «apaļā galda» partijas rajona komitejā.

Rīkojām zinātniski praktiskās konferences, seminārus, informācijas dienas pirmorganizāciju aktīvam. Var droši apgalvot, ka tas aktivizēja pirmorganizāciju darbu. To pierādīja arī skates konkursa rezultāti, kuri tika apkopoti pirms Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gada dienas svinībām.

Atturības veicināšanā nepie-

ņemot, ka mūsu pilsētās pirmorganizācijas, kas sarīkoja atsevišķi bezalkoholiski pasākumi. Ikvienā no mums ir jānostiprina apziņa un pārliecība par izvēlēta ceļa pareizību. Jau pati dzīve izveidojusi iedarbīgus līdzekļus, lai ietekmētu tos, kuri neievēro sabiedriskās kārtības noteikumus. Vainīgos izskata žūpības apkarošanas komisijas sēdēs, biedru tiesās, tiek rīkoti reidi darba objektos, pārbaudes nelabvēlīgajās ģimenēs.

Bet kādi ir rezultāti? Rajona iekšlietu daļas darbinieki un kārtības sargi pagājušajā gadā aizturējuši 1291 cilvēku par alkohola lietošanu sabiedriskās vietās, atklāti 59 kandžas teicināšanas gadījumi, konstatēts, ka nepilngadīgie lietojuši medicīniskos preparātus apreibināšanai nolūkā. Reģistrēti 374 gadījumi, kad transporta līdzekļi vadīts reibumā (374 personas sauktas pie administratīvās atbildības), 131 persona administratīvi sodīta par alkohola lietošanu darba vietā.

Nesen pirmorganizācijās beidzās pārskata un vēlēšanu sapulces. Uz rajona konferenci tika izvirzīti aktīvākie biedri. To vidū arī padomes valdes locekļi A. Naglis, V. Gudļevska, V. Jakimova, M. Līvāne, saimniecību, partijas pirmorganizāciju, arod-biedrību pārstāvji. Ar gandarījumu varam nosaukt, piemēram,

A. Smidzeru, I. Karčevski, L. Kursi, J. Zeimull, kuri savos mēmos veiksmīgi vada brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas.

Neatļaidīgi par jaunu biedru uzņemšanu rūpējas Raņa kolhoza, «Nākotnē», Oškalna saimniecībā un «Vārkavā». Pakāpeniski aug pirmorganizācijas Preiļu un Līvānu slimnīcās, Preiļu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienībā un citur. Taču tikal ar rūgtumu var minēt «Dubnu», Dzeržinska kolhozu, «Lauktechnikas» rajona apvienību, rajona patērētāju biedrību savienību, Līvānu eksperimentālo kokšnes konstrukciju rūpnīcu, kur neapņems joprojām nedomā par jaunu biedru uzņemšanu.

Dzeršanās izskaušanā daudz darāmā vēl Līvānu PMK, rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā, Preiļu dzīvokļu un komunālo saimniecības ražošanas apvienībā un citur.

Droši var apgalvot, ka panākumi rodas tur, kur izskausta vienaldzība. So atzinumu pilnā mērā var attiecināt uz Preiļu 21. pārvietojamo mehanizēto kolonnu. Pirmorganizāciju vada mehānisko darbnīcu vadītājs M. Šruboks (pirmorganizācijā 24 biedri). Kopā ar arodkomiteju un partijas pirmorganizāciju izstrādāts pasākumu plāns veselīga dzīvesveida ieviešanā kolektīvā. Notiek lekcijas, pārrunas, tematiski pasākumi, bija ekskursijas uz Rundāli, Leningradu, organizēti reidi kopmītņos, darba objektos. Par šo pasākumu efektivitāti liecina fakts: 1986. gadā organizācijā neattaisnoti darba kavējumi bija 348 dienas, bet pagājušajā gadā jau tikai 192 dienas. Samazinājies arī sabiedriskās kārtības pārkāpēju skaits.

Saskanīgi un ieinteresēti par atturīga dzīvesveida propagandu rūpējas Līvānu eksperimentālajā biokimiskajā rūpnīcā, par to domā rūpnīcas direktors A. Sedvalds, partijas pirmorganizācijas sekretāre L. Znotiņa, komjunitātes pirmorganizācijas sekretāre M. Treide, arodkomitejas priekšsēdētāja T. Davidenko un atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas priekšsēdētāja R. Melņikova. Pat jaunu biedru uzņemšana šeit notiek daudz svinīgāk un interesantāk nekā citur rajonā.

Par veselīga dzīvesveida ieviešanu neatļaidīgi domā Preiļu siera rūpnīcā, 1986. gada maijā kolektīvs atklāta partijas sapulcē nolēma cīnīties par atturīga un veselīga dzīvesveida kolektīva nosaukumu. Saistības apstiprināja partijas rajona komitejas birojs. Siera ražotāju piemēram seko Preiļu sakaru mezglā ļaudis un Līvānu 1. vidusskolas pedagogi.

Līvānu skolotājiem ir laba sadarbība ar atturības klubu «Gaisma». Darba metodes ir dažādas: pārrunas klasēs, uzstāšanās vecāku sapulcēs, izbraukumi, tikšanās internātskolās un bērnu namos. Bležs viesis skolā ir narologs E. Brokāns no Rīgas. Sagatavota skolēnu lektoru grupa, bija plakātu konkurss «Nē — smēķēšanai, nē — dzeršanai!». Līvānu 1. vidusskola savā grupā saņēma godalgotu vietu arī republikāniskajā sienasavīžu skatē.

Par līvāniešu panākumiem vārētu stāstīt vēl daudz, taču gribas pieminēt arī Vārkavas vidusskolu, kur pirmorganizāciju vada A. Vilcāne. Tajā iestājušies 16 pedagogi. Skolā ir ģimeņu tūrisma klubs, veselības grupa, skolotāju basketbola komanda. Bet no saviem pedagogiem taču mās audzēkņi.

Rajona skolās joprojām aktuāla ir pulciņu un interešu klubu organizēšana. Skates «Mēs — par atturīgu dzīvesveidu» uzvarētājam — labākajai agitācijas brigādei — būs iespējams piedalīties republikāniskajā konkursā, izmantot bezmaksas ekskursiju.

Jādomā par to, kā jauniešus pārliecināt, ka ne jau dzeršana un smēķēšana ir vieglākais ceļš, kā izcelties vienaudžu vidū. Jāpārāda citi sevī izteikšanās veidi, jāatklāj, ka vecās un iesīkstējušās dzeršanas tradīcijas ir pretunā ar prasībām, kādas izvirzītas mūsdienu cilvēkam, visai sabiedrībai.

Problēmu ir daudz, par tām runāsim no konferences tribīnes. Taču viens ir skaidrs — alkoholisma un žūpības apkarošana ir uzdevums ar politisku nozīmi. tā ir pārkārtošanās sastāvdaļa, sabiedrības attīrīšana no visa liekā un nevajadzīgā.

J. EIDUKA,

brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona padomes atbildīgā sekretāre

Augsmes ceļa sākumā

VALENTINA GUDĻEVSKA — tagad pensionēta skolotāja — Aglonas pusē ir savs cilvēks. Tieši tāpēc viņa prot un arī var izvērtēt ciema dzīves tradīcijas, vietējo ļaužu stiprās un vājās puses. Bijušās skolotājas acu priekšā tika vītas daudzas ģimenes ligzdas, dzima bērni, mācījās skolā, kļuva pieauguši. Zēni pārvērtās par vīriem, kļuva prasmīgi speciālisti Aglonas padomju saimniecībā. Meitenes kļuva mīlas un gādīgas sievas...

Viņas acu priekšā izira ģimenes. Tās pašas nolādētās alkohola dzīras dēļ. Bērni palika savā valā. Tikko staigāt iemācījušies, viņi jau paspēja nogaršot to, kas ielietis glāzītē. Prasmīgi amata meistari nodzēra savu talantu, darba prasmī.

Fakti nav nemaz tālu jāmeklē. Piemēram, celtnieks A., kurš būvēja Gudļevsku māju. Visā Aglonā un vēl tālā apkārtnē zināja, ka viņš ar kļeģiem rīkojas tikpat veikli un virtuozli kā pianists ar klavieru taustiņiem. Cik reizes gan Valentīna Gudļevska nemēģināja ar šo vīru runāt par dzīvi? Ka vajag ģimeni nodibināt, ka par nopelnīto naudu pašam ezera krastā māju uzcelt... Bet vārdi atlēca kā zirņi no sienas. Vīrs tā arī netika galā ar sava rakstura vājībām. Nodzēra veselību. Un viņa kļeģeju «dziesma» beidzās Aglonas kapu kalnā. Pavadītāju pulkā bija «draugi», kuri teica, sak, bija labs cilvēks, ar zelta rokām. Vienīgi iedzēra pār mēru...

Tas nav vienīgais bēdīgais gadījums, kuru atceras propagandiste un atturīga dzīvesveida popularizētāja Valentīna Gudļevska. Viņa ir apmierināta, ka pa īstam varējusi izjust sava ciema ļaužu priekus un bēdas, palīdzēt viņiem. Arī tad, kad vēl nebija tik bargu likumu un lēmumu. Un — vai maz citādi var būt? Viņa taču skolotāja.

Mēģināja jaunus agloniešus aizraut ar dzimtas puses vēstures pētīšanu. Tika savākti daudzi fakti, daudz dokumenti. Dīemžēl pēc tam, kad skolotāja aizgāja pensijā, neatradās īsts sāktā turpinātājs, šis tas no sakrātā jau paputējās. Metas tā rūgti apsir- di, ka jaunieši tik maz zina par sava ciema vēsturi. Bet vislielākās bažas arvien par to, ka liela daļa jaunās paaudzes tā arī ne-

atrod sev vajagprīeku un agri sāk lietot alkoholu.

Valentīna Gudļevska ir satraukta par stāvokli darba disciplīnas nostiprināšanā Aglonas maizes ceptuvē, kur gandrīz vai neesot dienas, kad kāds no strādniekiem nebūtu lietojis alkoholu. Līdzīgi gadījumi arī citur. Ir jāatzīst, ka ciemā daudz kandžas teicinātāju un citāda veida stiprās dzīras brūvētāju. Un milicijas leclrkņa inspektoram bez deputātu palīdzības, bez sabiedrības ieinteresētības ar šiem likuma pārkāpējiem grūti tikt galā.

Patiesība arī tas, ka jauniešiem dzert iemāca pieaugušie, reizēm pat vecāki. Ir likums pret tiem, kuri alkohola lietošanā iesaistījuši pusaudzi. Bet — vai pēdējo gadu laikā kāds par to ir saukts pie atbildības? Lūk, arī uz šo jautājumu konferencē atbildi grib dzirdēt atturības veicināšanas biedrības rajona valdes locekle Valentīna Gudļevska.

Tomēr priekš atzi, ka Aglonas pusē dzerāju kļūvis mazāk. Vismaz ciematā, saimniecības teritorijā iereibušus cilvēkus sastapt gadās retāk. Nelaipe tikai tā, ka likumpārkāpēji tagad iz-vairās no sabiedrības, dzer mājās, garāžās, kaut kur mežā.

Protams, vienā vai divos gados visi nekļūs par atturībniekiem. Vēl mazāk ticams, ka pāraudzinās cilvēku, kurš visu mūžu dzēris. Bet ar visiem spēkiem jācīnās par pusaudžu, skolēnu likteņiem. Aglonā vajag atturības klubu skolēniem — uzskata V. Gudļevska. Protams, arī īstus entuziastus, kas to vadītu. Tad dzīve kļūs interesantāka.

Ir paveikts liels darbs. Loti daudzi cilvēki Valentīnas Gudļevskas dzimtajā Aglonā savu attieksmi pret dzeršanu ir izvērtējuši ar skaidru prātu. Bet tas vēl ir tikai augsmes ceļa sākums.

A. VELDRE

● UZMANĪBU: PIĒREDZE!

Kopā ar audzēkņiem

Vārkavas vidusskolā brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijā sākumā darbojās 13 cilvēki, pārskata periodā vēlēšanos viņiem piepulcēties izteica vēl daži skolas pedagogi. Tagad no 22 skolotājiem biedrībā iestājušies 16.

Tādi ir mūs raksturojošie skaitļi. Taču pirmorganizācijas darbs nav ledmājams bez sadarbības ar arodkomiteju un partijas pirmorganizāciju. Arodkomitejas sēdēs vairākkārt tika izskatīts jautājums par atturības veicināšanas darbu un kopā lemts par kolektīvas atpūtas organizēšanu. So jautājumu risināšanā mums daudz palīdz skolas direktors S. Stankevičs, arodkomitejas priekšsēdētāja D. Mikitāne, partijas pirmorganizācijas sekretāre J. Valvode.

Atturības veicināšanas pirmorganizācijas darbu skolā var iedalīt trijos virzienos. Pirmals — agitācija un propaganda par veselīgu dzīvesveidu. Tika izdotas tematiskas sienasavīzes. Turpinājās sadarbība ar Baldones bērnu namu. Ik gadus 9. klases audzēkņi, kuri sāk apgūt ģimenes dzīves pamatus, brauc uz Baldoni, lai noklausītos lekcijas par to, kādu ietekmi uz bērna veselību atstāj alkohols. Šīs lekcijas ir vislabākās mācību stundas atturīga dzīvesveida propagandā. Par problēmām, kas saistītas ar pusaudžu narkomāniju, skolā lekcijas nolasiļa arī lektors no Latvijas Valsts universitātes, visi klašu audzinātāji.

Ļai šai problēmai pietuvinātu vecākus, novembri, kas bija izsludināts par atturīga un veselī-

ga dzīvesveida mēnesi, skolā notika vecāku sapulce. Ar viņiem runāja ne tikai pedagogi, bet arī rajona iekšlietu daļas nepilngadīgo lietu inspekcijas pārstāvji.

Pagājušajā gadā iekārtojām stūrīti, kurā popularizējam mūsu aktivistu aizraušanos, materiālus par brīvā laika lietderīgu izmantošanu. Vidusskolas klašu kolektīvi noskatījās filmas «Vai viegli būt jaunam?», «Augstākā tiesa», «Asinsaina». Regulāri skatāmies televīzijas raidījumus «Atturība — dzīves norma», pēc tam klasēs notiek disputi. Jo aktīvi darbojas 10. klase un tās audzinātāja J. Valvode. Visai pamācoša bija tikšanās ar kinorežisoru J. Streiču, kurš runāja par narkomānijas problēmām.

Otrs galvenais virziens pārskata periodā — kolektīva brīvā laika lietderīgas izmantošanas organizēšana, tradīciju izkopšana. Mūsu skolotāji ir aktīvi fizikultūrieši. Spēles, kurās sacenšas skolotāji un skolēni, nulcē visvairāk skatītāju. Ar labiem rezultātiem startējam arī skolu vadošo darbinieku spartakiādēs. Nu jau trīs gadus darbojas veselības grupa, kurā var piedalīties arī ciema iedzīvotāji.

Mācījāmies kopā svinēt svētkus. Visiem patika skolotāju svētki, kuru galvenie organizatori un vadītāji bija tieši atturības

veicināšanas biedrības pirmorganizācijas locekļi. Jauks bija 8. marts, kad katra skolotāja apliecināja savu kulināres talantu, bet kolektīva vīriēši mūs vienmēr pārsteidz ar interesantiem priekšnesumiem un apsveikumiem.

Pagājušais gads skolā bija bagāts ar dažādiem koncertiem. Pie mums viesojās aktieri E. Liepiņš, I. Skrastiņš, estrādes solisti Z. Siksa, R. Trencis, M. Vilcāne, N. Bumbiere, O. Grinbergs, satīriķis Z. Ezītis. Par šo iespēju paldies jāsaka kolhoza «Dubna» arodkomitejas vadībai. Trešā plašākā pirmorganizācijas biedru ietekmes joma ir darbs ar jaunatni, tātad ar mūsu audzēkņiem.

Kā mēs iesaistām atturīga dzīvesveida propagandā, kā sekojam viņu uzvedībai ārpus skolas? Pārskata periodā 5. — 11. klašu kolektīvi savu attieksmi pret alkoholu izteica skolas agitācijas brigāžu skatē. Labas programmas bija gatavojuši 10., 11., 5. un 8. klašu skolēni.

Atturības veicināšanas pirmorganizācija novembrī bija noorganizējusi sporta svētkus, kuros piedalījās ne tikai skolēni, bet arī viņu vecāki un pedagogi. Bērniem šis pasākums ļoti patika, plānojam kaut ko līdzīgu arī atkārtot.

Mēs atbalstām tos audzinātājus, kuri savās klasēs rīko kopīgus audzēkņu un viņu vecāku svētkus. Svinēt mums vēl jāmacās. Tādi kopīgi svētki bija 2. klasei (audzinātāja H. Vaivode), 9. klasē (P. Vilmane).

Liekas, ka paveikts ir daudz, taču iespējas strādāt turpmāk ir vēl lielas.

A. VILCĀNE,

Vārkavas vidusskolas brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas priekšsēdētāja

